

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Igor Magaz, reprezentat de avocatul Andrei Beruceașvili,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Magaz împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, persoană terță Radu Vacariuc cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, împotriva deciziei din 12 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

Dosarul nr. 3ra-993/23
2-21118668-01-3ra-01102023

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.246 (în vigoare până la 1 septembrie 2023) Cod administrativ
--

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani L. Holevițaia)
Curtea de Apel Chișinău (V. Negru, E. Palanciuc, Gr. Dașchevici)

19 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Igor Magaz, reprezentat de avocatul Andrei Beruceașvili,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*
Ion Malanciuc,
Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

La 09 august 2021, Igor Magaz a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, persoană terță Radu Vacariuc cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în baza ordinului nr.59 din 02 martie 1998 emis de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, a fost angajat în funcția de inspector al serviciului vamal. Ulterior, a fost transferat în diferite funcții, ultima funcție fiind inspector superior Post vamal Costești (PVFI, rutier), Biroul Vamal Nord. Prin ordinul nr.1103-p din 03 decembrie 2020, semnat de directorul general al Serviciului Vamal al Republicii Moldova, s-a dispus la pct.2: „Se aplică dlui Magaz Igor, inspector superior, Post Vamal Costești (PVFI, rutier), Biroul Vamal Nord, sancțiunea disciplinară - destituirea din funcție”. Drept temei de emitere a ordinului enunțat a servit încheierea pe marginea anchetei de serviciu efectuate în baza ordinului nr.1665-0 din 21 septembrie 2020, aprobată la 13 noiembrie 2020.

Reclamantul a menționat că ordinul nr.1103-p din 03 decembrie 2020 i s-a adus la cunoștință la data de 03 decembrie 2020. La data de 31 decembrie 2020 prin intermediul reprezentantului, a depus cerere de chemare în judecată la Judecătoria Chișinău sediul Râșcani, prin care a contestat legalitatea ordinului de sancționare disciplinară și eliberarea din funcție. Această modalitate de contestare a ordinului nr.1103-p din 03 decembrie 2020 a fost indicată de către Serviciul Vamal RM. Prin încheierea Judecătoria Chișinău sediul Râșcani din 13 aprilie 2021 instanța a dispus declararea inadmisibilității acțiunii înaintate de Magaz Igor împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea parțială a ordinului nr.1103-p din 03 decembrie 2020, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, încasarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată. Din conținutul încheierii instanței de judecată se constată că instanța de judecată a declarat acțiunea ca inadmisibilă pe motiv de nerespectare a procedurii prealabile de contestare a ordinului nr.1103-p din 03 decembrie 2020. Printre altele instanța de judecată a constatat că, în condițiile art. 163 lit. c) din Codul administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată. Așadar, având în vedere că, ordinul nr.1103-p din 03 decembrie 2020 „Cu privire la sancționarea unor funcționari vamali Biroul Vamal Nord”, reprezintă un act administrativ

individual, instanța urmează a reține că reclamantul urma să respecte procedura extrajudiciară prevăzută de Codul administrativ, ținând cont de faptul că legea specială (Legea cu privire la Serviciul Vamal nr.302/2017), nu reglementează o modalitate distinctă de contestare a actelor administrative individuale. Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 13 aprilie 2021 a fost contestată de reclamant în ordine de recurs, însă a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2021. În această ordine de idei încheierea Judecătorei Chișinău sediul Râșcani din 13 aprilie 2021 este irevocabilă, iar faptele constatate prin încheiere nominalizată deja au valoare juridică.

Reclamantul a relatat că la 28 iunie 2021, s-a adresat către pârât cu cerere prealabilă prin care a solicitat: - Să fie anulat pct.2 al Ordinului nr. 1103-p din 03 decembrie 2020 ”Cu privire la sancționarea unor funcționari vamali Biroul Vamal Nord”; - Să fie restabilit reclamantul în funcția de inspector superior Post vamal Costești (PVFI, rutier), Biroul Vamal Nord; - Să fie achitate de Serviciul Vamal RM în beneficiul reclamantului salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă, sporurile, indemnizațiile și adaosurile, și compensația de întârziere pentru neachitarea la timp a salariului începând de la 03 decembrie 2020 și până la restabilire efectivă în funcție; - Să fie achitat de Serviciul Vamal RM în beneficiul reclamantului echivalentul bănesc a prejudiciului moral cauzat în suma de 50000 lei. Prin răspunsul nr.28/11-10079 din 15 iulie 2021 pârâtul l-a informat pe reclamant că cererea prealabilă a fost lăsată fără examinare, iar cerința de repararea a prejudiciului moral a fost respinsă ca neîntemeiată.

Reclamantul a specificat că la 16 septembrie 2020 și-a exercitat atribuțiile de serviciu la pista „ieșire autoturisme” a postului vamal Costești (PVFI, rutier), unde a fost repartizat de către șeful de tură Rață Valeriu. Aproximativ la ora 23:00, funcționarul Rață Valeriu, fiind responsabil de activitatea turei, i-a dat indicația de a perfecta chitanța vamală TV-14 pentru mărfurile transportate cu mijlocul de transport de model Mercedes Benz Sprinter cu n/î XSX577 (MD), la volanul căruia se afla cet.Dogoter Liviu, însoțit de al doilea șofer. În baza declarației vamale DV-6 a fost întocmită chitanța vamală TV14 AC436126 referitor la vămuirea a 2 biciclete uzate și 100 kg de haine uzate, fiind achitate drepturi de import în valoare de 3069,92 lei. La efectuarea controlului fizic a mărfurilor transportate cu mijlocul de transport cu n/î XSX577 reclamantul nu a participat, deoarece controlul fizic al mijlocului de transport cu n/î XSX577 l-a efectuat funcționarul Stan Valeriu, care a exercitat atribuțiile de serviciu la pista „intrare autoturisme”. Astfel, după ce a efectuat controlul fizic, Stan Valeriu, adică persoană care nemijlocit răspundea pentru pista ”intrare autoturisme”, s-a apropiat de șeful de tură Rață Valeriu și i-a comunicat că urmează a fi perfectată chitanța TV-14 pe hainele uzate și biciclete. Apoi Stan Valeriu i-a comunicat șefului de tură Rață Valeriu că are prea multe mașini pentru verificare la linie și a solicitat ca să perfecteze singur chitanța TV-14. Respectiv, bunurile ce urmau a fi supuse vămuirii au fost verificate inițial de către funcționarul Stan Valeriu, apoi de către Rață Valeriu. Rață Valeriu a verificat valoarea în vamă a bicicletelor, apoi i-a adus chitanța TV-14 și i-a dat indicația ca să o perfecteze.

Prin urmare, reclamantul a explicat că a perfectat chitanța TV-14 doar în baza declarației vamale DV-6 și în baza indicației directe a șefului de tură Rață Valeriu, care și a fost responsabil de activitatea turei.

A notat că fost obligat de a îndeplini indicațiile șefului de tură conform fișei de post și prevederilor art.13 lit.d) Legii RM nr.302 din 21 decembrie 2007 "Cu privire la Serviciul Vamal".

În opinia reclamantului, în acțiunile sale lipsește abaterea disciplinară prevăzută de art. 51 alin.(2) lit.a) și d) ale Legii RM nr.302 din 21 decembrie 2007 "Cu privire la Serviciul Vamal". Ilegalitatea ordinului contestat se atestă și prin faptul disproporționalității sancțiunii aplicate în raport cu fapta comisă, care nu depășește limitele legale. Or, sancțiunea de eliberare din serviciu în organul vamal este cea mai aspră sancțiune din cele prevăzute de lege, iar prin prisma prevederilor art.206 alin.(5) din Codul muncii, la aplicarea sancțiunii angajatorul trebuia să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective. Aceiași obligațiune a angajatorului este stabilită și prin prevederile art. 53 alin. (3) Legii RM nr.302 din 21 decembrie 2007 "Cu privire la Serviciul Vamal", care stabilesc că la individualizarea sancțiunii disciplinare se va ține seama de cauzele și gravitatea abaterii disciplinare, de circumstanțele în care aceasta a fost săvârșită, de comportamentul funcționarului vamal în timpul serviciului, precum și de existența altor sancțiuni disciplinare al căror termen nu a expirat. În privința motivării actului administrativ, se reține că, aceasta este o cerință inerentă a principiului legalității procedurale și substanțiale, care condiționează legalitatea actului administrativ. Motivarea trebuie să cuprindă considerentele de fapt și de drept, care determină emiterea actului administrativ, în special - defavorabil. Motivarea trebuie să fie una reală și bazată pe probe, și să ofere răspunsuri obiective în privința reflectării existenței cerințelor abstracte a bazei legale de autorizare la o tipologie faptică concretă subsumată acesteia. Preluarea doar a unor texte din lege în conținutul actului administrativ echivalează cu lipsa motivării.

Reclamantul a opinat că ordinul nr.1103-p din 03 decembrie 2020, în partea ce se referă la sancționarea aplicată lui, este unul nemotivat, iar sancțiunea disciplinară aplicată este una disproporțională cu fapta comisă.

A precizat faptul că în privința circumstanțelor care au avut loc la data de 16 septembrie 2020 pe sensul de intrare în țara a postului vamal Costești (PVFI, rutier) de către angajator a fost efectuată o investigație de serviciu. În baza încheierii pe marginea rezultatelor investigației de serviciu, aprobată de Șeful Biroului vamal Nord la 02 noiembrie 2020 în privința reclamantului a fost propusă aplicarea sancțiunii disciplinare sub forma de - mustrare. Ulterior materialele au fost prezentate Comisiei de Disciplină, care prin Procesul-verbal din 13 noiembrie 2020 pe marginea anchetei de serviciu inițiate în baza ordinului BV Nord nr.1665-0 din 21 septembrie 2020 a ajuns la concluzie că sancțiunea propusă pentru a-i fi aplicată nu corespunde gravității faptei și a decis că fața de reclamant urmează a fi aplicată sancțiunea disciplinară - destituire din funcție.

Reclamantul a susținut că concluzia Comisiei de Disciplină de schimbare a sancțiunii disciplinare în sensul agravării nu a fost motivată deloc, or, în Procesul-verbal din 13 noiembrie 2020 schimbarea sancțiunii este motivată printr-o frază generală, citat: "Fiind studiate obiectiv și multilateral materialele prezentate, Comisia constată, că reieșind din circumstanțele descrise, sancțiunile propuse funcționarilor vamali Magaz Igor și Rața Valeriu nu corespund gravității faptei. O astfel de motivare, fără expunerea circumstanțelor concrete ce au determinat aprobarea unei decizii de înăsprire a sancțiunii disciplinare nu poate fi recunoscută

ca fiind legală, deoarece nu-i oferă reclamantului garanții de a cunoaște motivele pentru care a fost supus unei sancțiuni disciplinare excepționale.

Mai mult ca atât, a precizat că la emiterea Ordinului nr.1103-p din 03 decembrie 2020 angajatorul a reținut contrar prevederilor legale ca circumstanțe agravante faptul tragerii anterioare a reclamantului la răspundere disciplinară. Astfel, în ordinul contestat angajatorul a reținut ca circumstanțe agravante faptul că a fost sancționat prin: - Ordinul SV nr.930-p din 09 octombrie 2019 cu muștrare pentru efectuarea unui control vamal fizic incomplet ce s-a soldat cu introducerea în țară a bunurilor nedeclarate organului vamal; - Ordinul SV nr.1024-p din 05 noiembrie 2019 cu avertisment pentru acțiuni incerte, în conduita managerială și justa calificare a ilegalității depistate; - Ordinul SV nr.1060-p din 15 noiembrie 2019 cu muștrare pentru validarea operațiunii de intrare în țară a unui mijloc de transport cu n/î străine, introducerea în țară a căruia este interzisă prin lege. Însă, conform prevederilor art.53 alin.(5), (6) ale Legii RM nr.302 din 21 decembrie 2007 ”Cu privire la Serviciul Vamal” termenul de acțiune a sancțiunii disciplinare nu poate depăși un an de la data aplicării. Dacă, pe parcursul acestui an, funcționarul vamal nu este supus unei noi sancțiuni, se consideră că acestuia nu i s-a aplicat sancțiune disciplinară. Ținând cont de prevederile legale menționate cu certitudine se constată că la data emiterii ordinului contestat, adică la data de 03 decembrie 2020, reclamantul nu a avut sancțiuni disciplinare active, iar angajatorul nu avea temei legal de a motiva necesitatea aplicării unei sancțiuni disciplinare mai aspre prin faptul că anterior reclamantul a fost atras la răspunderea disciplinară.

Reclamantul a mai invocat că conform prevederilor art.87 alin.(1) din Codul muncii al RM, concedierea salariaților membri de sindicat se admite cu consultarea prealabilă a organului(organizatorului) sindical din unitate. Întru respectarea acestor prevederi legale de către angajator în adresa Comitetului Sindical al Biroului Vamal Nord a fost expediată o solicitare de eliberare a acordului pentru destituirea reclamantului din funcție. Prin Procesul-verbal nr.13/2020 al ședinței comitetului sindical al Biroului Vamal Nord din 27 noiembrie 2020 se constată că în urma examinării materialelor cercetării de serviciu prezentate de către angajator, Comitetul Sindical Biroului vamal Nord nu a eliberat acordul pentru destituirea reclamantului din funcție, dar luând în considerație circumstanțele cauzei a intervenit cu propunerea către conducerea Serviciului Vamal de a examina posibilitatea aplicării unei sancțiuni disciplinare mai puțin severe. Poziția comitetului sindical încă o dată confirmă faptul că sancțiunea disciplinară aplicată față de reclamant a fost disproporțională în coraport cu circumstanțele cauzei și cu persoana reclamantului. Ținând cont de cele expuse pct.2 al Ordinului nr.1103-p din 03 decembrie 2020 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub forma de destituire din funcție urmează a fi anulat, fiind adoptat cu încălcarea normelor legale. Totodată, ca urmare a anulării ordinului contestat, reclamantul trebuie să fie restabilit în funcția de inspector superior Post vamal Costești (PVFI, rutier), Biroul Vamal Nord.

Reieșind din faptul că a fost eliberat din funcție ilegal, reclamantul a considerat că este în drept de a încasa din contul angajatorului salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă, a sporurilor, indemnizațiilor și adaosurilor, a compensației de întârziere pentru neachitarea la timp a salariului începând de la 03 decembrie 2020 și până la restabilire efectivă în funcție. Prin concedierea din funcție angajatorul i-a

cauzat și un prejudiciu moral semnificativ, deoarece a fost pe nedrept supus unei răspunderi disciplinare, a pierdut locul de muncă care a constituit unica sursă de existență, a fost prejudiciată reputația sa în colectivul de muncă. În mod evident a suportat un stres emoțional. Ținând cont de încălcările comise de către angajator la emiterea ordinului nr.1103p din 03 decembrie 2020, a apreciat cuantumul prejudiciului moral cauzat în mărime de 50 000 de lei.

Reclamantul Igor Magaz a solicitat anularea pct. 2 din ordinul nr.1103-p din 03 decembrie 2020 ”Cu privire la sancționarea unor funcționari vamali ai Biroului vamal Nord”; restabilirea reclamantului în funcția de inspector superior Post Vamal Costești(PVFI, rutier), Biroul Vamal Nord; încasarea din contul Serviciului vamal al RM în beneficiul reclamantului a salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, sporurile, indemnizațiile și adaosurile și a compensației de întârziere pentru neachitarea la timp a salariului începând cu 03 decembrie 2020 și până la pronunțarea hotărârii instanței de judecată; încasarea din contul Serviciul vamal al RM în beneficiul reclamantului echivalentului bănesc al prejudiciului moral cauzat în sumă de 50 000 lei; încasarea din contul Serviciul vamal al RM în beneficiul reclamantului a tuturor cheltuielilor de judecată, inclusiv de achitare a serviciilor avocatului.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

Prin încheierea din 03 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Igor Magaz împotriva Serviciului Vamal privind încasarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 03 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea înaintată de Igor Magaz și s-a anulat în parte actul administrativ individual defavorabil – pct.2 al ordinul nr.1103-p din 03 decembrie 2020 ”Cu privire la sancționarea unor funcționari vamali Biroul Vamal Nord”, prin care lui Igor Magaz i s-a aplicat sancțiunea disciplinară – destituire din funcție, și s-a obligat Serviciul Vamal al Republicii Moldova să emită un act administrativ individual favorabil de restabilire a reclamantului Magaz Igor în funcția deținută și de achitare în folosul reclamantului Igor Magaz a salariul mediu lunar pentru absența forțată de la muncă, începând cu data eliberării ilegale din funcție – 03 decembrie 2020 până la data restabilirii efective în funcție. S-a încasat de la Serviciul Vamal al Republicii Moldova în folosul lui Igor Magaz suma de 5 000 de lei cu titlu de asistență juridică.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

La data de 08 noiembrie 2022 Serviciul Vamal a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 03 noiembrie 2022, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.124-125).

Din materialele cauzei urmează că, hotărârea contestată a fost pronunțată la data de 03 noiembrie 2022 (f.d.121), cererea de apel nemotivată a fost înregistrată la data de 08 noiembrie 2022 (f.d.124-125), hotărârea motivată fiind recepționată de apelant la data de 23 decembrie 2022 (f.d.155), apelul motivat a fost depus la 17

ianuarie 2023. Având atare circumstanțe se conchide că cererile de apel nemotivat și cel motivat au fost depuse în termenii prevăzuți de lege

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

Prin decizia din 12 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de apel declarată de Serviciul Vamal, s-a casat integral hotărârea din 03 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie, prin care s-a respins acțiunea depusă de către Igor Magaz.

Analizând actul administrativ contestat în raport cu circumstanțele de fapt ale cauzei și normele legale citate supra, instanța de apel a constatat că ordinul nr. 1103-p din 03.12.2020, prin care lui Igor Magaz inspector superior, Post vamal Costești (PVFI, rutier), Biroul Vamal Nord i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară - destituire din funcție, a fost emis de Serviciul Vamal în strictă conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea procedurii, iar careva temeuri ce ar duce la anularea acestuia nu au fost constatate.

Curtea de Apel Chișinău a apreciat că argumentele primei instanțe aduse în susținerea ilegalității ordinului de sancționare disciplinară emis în privința lui Igor Magaz și anume: nerespectarea de către autoritatea publică a principiului statuat la art.31 din Codul administrativ, conform căruia actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate și că lui Igor Magaz i-a fost aplicată sancțiunea cea mai dură și angajatorul nu a raportat faptele presupuse a fi abateri disciplinare la normele legale, se bazează pe o interpretare eronată a circumstanțelor cauzei și cadrului legal.

Contrar concluziilor instanței de fond, Curtea de Apel Chișinău a constatat că ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare emis în privința lui Igor Magaz este suficient de motivat și detaliat, fiind indicate toate temeiurile ce au justificat emiterea acestuia, or în acesta nu pot fi preluate și incluse toate detaliile și concluziile din ancheta efectuată.

Prin urmare, Serviciul Vamal la emiterea actului administrativ individual – ordinul nr. 1103-p din 03.12.2020, a respectat întocmai prevederile art. 31 și 118 din Codul administrativ, fiind indicate în ordin amănunțit toate circumstanțele de fapt și de drept. Le fel, s-a indicat abaterea disciplinară comisă de Igor Magaz, precum și legătura de cauzalitate între faptele imputate și consecințele acesteia.

Cu referire la fond, și anume respingând argumentul invocat de intimat precum că, la indicația responsabilului de activitatea turei Rață Valeriu, reclamantul Magaz Igor a perfectat chitanța vamală TV-14 AC436126 privind vămuirea bunurilor declarate în declarația DV-6 de către șoferul Dogoter Liviu, instanța de apel a reținut că pct.5 alin.(2) din Codul de etică și conduită a funcționarului vamal, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1161 din 20.10.2016, atribuțiile și responsabilitățile de serviciu: (2) În cazul în care funcționarul vamal primește indicații prezumate a fi ilegale (indicația se consideră ilegală dacă aceasta este în contradicție cu actele legislative și normative în vigoare, depășește atribuțiile de serviciu sau necesită acțiuni pe care destinatarul indicației nu are dreptul să le îndeplinească): a) comunică opinia sa autorului indicației; b) concomitent, aduce acest fapt la cunoștință, verbal sau în scris, conducătorului ierarhic superior al autorului indicației și/sau subdiviziunii responsabile de securitate internă, imediat

sau în ziua imediat următoare; c) indicația repetată urmează a fi formulată în scris și devine obligatorie spre executare sub răspunderea autorului indicației, cu excepția cazurilor când aceasta are semnamentele unei infrațiuni sau contravenției; d) nu poate fi sancționat sau prejudiciat pentru sesizarea cu bună-credință referitor la dispozițiile ilegale ale conducătorului

Astfel, intimatul era obligat prin lege să-și îndeplinească obligațiunea de control fizic al mărfurilor și acesta nu a prezentat careva probe care ar confirma că, a întreprins toate măsurile ca să-și îndeplinească obligațiile, iar superiorul l-a împiedicat. Prin urmare, aceste încălcări constituie abatere disciplinară, pentru săvârșirea căreia a fost aplicată față de Igor Magaz sancțiunea disciplinară – „destituirea din funcție”. Or, cert s-a stabilit că intimatul a admis în activitatea sa abatere disciplinară prin încălcarea disciplinei muncii, a prevederilor Fișei postului, prevederilor Legii cu privire la Serviciul Vamal nr.302 din 21.12.2017, ale Codului de etică și conduită a funcționarului vamal, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1161 din 20.10.2016.

Afară de aceasta, reieșind din concluzia anchetei de serviciu, la aplicarea sancțiunii disciplinare lui Igor Magaz au fost luate în considerare toate circumstanțele reale, împrejurările obiective în care au fost comise acțiunile/inacțiunile ilegale, cât și cele personale (împrejurări subiective), care au legătură cu salariatul.

La determinarea sancțiunii disciplinare aplicabile au fost examinate întrunirea elementelor definiției ale răspunderii disciplinare. Gravitatea încălcării a fost corect apreciată de către angajator, reieșind din circumstanțele stabilite și ținând cont de împrejurările specifice situației. Caracterul excepțional al instituirii răspunderii rezidă din responsabilitatea pe care o incubă funcția deținută, iar în aceste cazuri importanța prezintă faptul încălcării obligațiilor de muncă. Or, încălcarea a fost constatată cu certitudine, aspectele fiind detaliate în concluziile anchetei de serviciu, precum și în actele aferente.

Cele nominalizate supra, denotă faptul că Serviciul Vamal a respectat întru totul principiul comprehensibilității și transparenței acțiunilor, asigurând participarea neîngrădită la procedura administrativă și a lui Igor Magaz.

În partea ce ține de invocarea intimatului, precum că angajatorul nu a motivat soluția de aplicare a celei mai grave sancțiuni față de Igor Magaz, Completul de judecată a reținut că rolul instanței este de a verifica legalitatea actului administrativ și nu de a examina oportunitatea acestuia. De altfel, instanța de judecată și-ar depăși competențele legale, arogându-și atribuțiile altor organe, or, în caz contrar instanța judecătorească ar admite o imixtiune în raportul angajator salariat.

Curtea de apel a mai indicat că, pe lângă acestea, reclamantul avea sancțiune disciplinară nestinsă – Ordinul nr. 1024-p din 05.11.2019 - avertisment pentru acțiuni incerte în conduita managerială și justa calificare a ilegalității depistate; și ordinul nr. 1060-p din 15.11.2019 - mustrare pentru validarea operațiunii de intrare în țară a unui mijloc de transport cu n/î străine, introducerea în țară a căruia este interzisă prin lege, iar acest fapt este unul din criteriile care caracterizează o persoană, în raport cu obligațiile de serviciu.

Astfel, reieșind din faptul că de către Igor Magaz a fost încălcată disciplina muncii, prevederile fișei postului, Legii cu privire la Serviciul Vamal nr.302 din

21.12.2017, ale Codului de etică și conduită a funcționarului vamal, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1161 din 20.10.2016, instanța de apel a constatat că nu poate fi imputat angajatorului vătămarea dreptului la muncă în raport cu angajatul, care a admis în activitatea sa mai multe abateri disciplinare.

Celelalte cerințe, fiind subsecvente pretenției principale, de asemenea au fost respinse.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

La 08 august 2023, Igor Magaz, reprezentat de avocatul Andrei Beruceașvili a depus recurs nemotivat, iar la data de 24 octombrie 2023 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 12 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că concluziile instanței de apel expuse în decizie contravin circumstanțelor de fapt.

Astfel, a indicat că concluzia Comisiei de Disciplină de schimbare a sancțiunii disciplinare în sensul agravării nu a fost motivată deloc, or în procesul-verbal din 13 noiembrie 2020 schimbarea sancțiunii este motivată printr-o frază generală, că: ”fiind studiate obiectiv și multilateral materialele prezentate, Comisia constată, că reieșind din circumstanțele descrise, sancțiunile propuse funcționarilor vamali Magaz Igor și Rața Valeriu nu corespund gravității fapte”. Recurentul consideră că o astfel de motivare, fără expunerea circumstanțelor concrete ce au determinat aprobarea unei decizii de înăsprire a sancțiunii disciplinare nu poate fi recunoscută ca fiind legală, or nu i oferă o garanție de a cunoaște motivele pentru care a fost supus unei sancțiuni disciplinare excepționale. Astfel, anume schimbarea sancțiunii urma să fie motivată la emiterea Ordinului nr. 1103-p din 03 decembrie 2020, circumstanța care a fost corect reținută de instanța de fond și complet ignorată de instanța de apel.

De asemenea, consideră recurentul că ilegalitatea ordinului contestat se atestă și prin faptul disproporționalității sancțiunii aplicate în raport cu fapta comisă, care nu depășește limitele legale. Or, sancțiunea de eliberare din serviciu în organul vamal este cea mai aspră sancțiune din cele prevăzute de lege, iar prin prisma prevederilor articolului 206 alin. (5) din Codul muncii, la aplicarea sancțiunii angajatorul trebuia să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective.

A subliniat că ținând cont de prevederile legale menționate cu certitudine se constată că la data emiterii ordinului contestat, adică la data de 03 decembrie 2020, recurentul nu a avut sancțiuni disciplinare active, iar angajatorul nu avea temei legal de a motiva necesitatea aplicării unei sancțiuni disciplinare mai aspre prin faptul că anterior recurentul a fost tras la răspunderea disciplinară.

Prin referința din 23 noiembrie 2023 intimatul Serviciul Vamal a solicitat declararea recursului ca inadmisibil sau respingerea lui.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

Referitor la termenul de depunere a recursului, se constată că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 12 iulie 2023. La data de 25 septembrie 2023 decizia

motivată a fost notificată reprezentantului recurente (f.d. 215 vol. I). Astfel, recursul depus la data de 08 august și motivarea recursului prezentată la 24 octombrie sunt în termen.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

43. Art. XI. alin. (1) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative, prevede următoarele:

„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.”

44. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

45. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs. Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

46. Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului):

„recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel”.

47. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. (2) Recursul se declară inadmisibil în special când: a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; b) recursul este depus în mod repetat; c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită; d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2); f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție

MOTIVAREA INSTANȚEI

49. Din analiza prevederilor art.246 alin.(1) din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

50. Completul Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „*in special*” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea în fond a cererii de recurs.

51. În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

52. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

53. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

54. De asemenea, Completul Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

55. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

56. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

57. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

58. În circumstanțele menționate, Completul Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Igor Magaz, reprezentat de avocatul Andrei Beruceașvili,

59. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și 246 din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului),

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de Igor Magaz, reprezentat de avocatul Andrei Beruceașvili.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă